

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

התובעת פלונית
נגד
אלמונים
הנתבעים
פסק דין

בהליך זה יש להכריע בשלוש סוגיות מרכזיות:

א. מה תוקפו של הסכם הממון שנחתם בין התובעת לנתבע ושלפיו אין לתובעת זכויות בדירה שנרכשה על יד הנתבע ואמו הנתבעת 2? האם בנה"ז זנחו את ההסכם והוא שונה בהתנהגות? והאם העובדה שהדירה שופצה והורחבה באופן משמעותי, מעניקה לתובעת זכויות בדירה?

ב. מה יהיו הסדרי השהות של ילדי בנה"ז עם כל אחד מההורים?

ג. מה שיעור המזונות שעל הנתבע לשלם עבור מזונות חמשת ילדי בנה"ז?

א. רקע עובדתי

1. התובעת (להלן גם: "האישה") והנתבע (להלן גם: "האיש") נשאו זל"ז ביום ...

2. לפני שבני הזוג התחתנו, הם החליטו לעבור ולחיות באורח חיים דתי.

3. לאחר הנישואין, עברו בנה"ז להתגורר בבית הורי האיש.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

4. לאיש היו חסכוניות בסך של כ – 50,000 דולר ארה"ב והאישה אמרה לו שיש לה חסכוניות בסך של 120,000 ₪ שהיא תעביר לצורך רכישת דירה.
5. בנה"ז מצאו דירה שהתאימה לתקציב שעמד לרשותם וביום 24.8.00 הם חתמו על הסכם לרכישת דירה (להלן: "הדירה") בסך של 100,000 דולר ארה"ב.
6. האיש שילם את התשלום הראשון מכספיו וביום 27.8.00 נרשמה הערת אזהרה לטובת בנה"ז (נספח 2 לתצהיר האיש).
7. סמוך לפני שהגיע המועד לתשלום התשלום השני, עזבה האישה את בית הורי האיש שבו התגוררו בנה"ז ועברה לגור עם אימה, יחד עם בתם הקטנה נ', שהיתה בת שבעה חודשים.
8. האיש חיפש את האישה והתברר לו כי האישה, שלא היו לה כספים בניגוד להצהרותיה, פנתה לאנשים, לרבות למר לב לבייב, וטענה כי בתם הקטנה זקוקה לניתוח דחוף בחו"ל ולכן היא צריכה לגייס סך של 130,000 ₪ על מנת להציל את חיי הבת. בחדרם של בנה"ז בדירת הורי האיש, נמצאו מסמכים שונים שהוכנו לצורך גיוס כספים מתורמים, לרבות מכתב מהרב ... שהכיר את האיש ומשפחתו.
9. משהתברר לאיש כי האישה הונתה אותו ואין לה את הכספים שהיא הבטיחה להעביר לצורך רכישת הדירה על פי הסכם הרכישה, פנה האיש להוריו בבקשה לעזרה כספית. הוריו נעתרו לבקשתו והעבירו לו את יתרת התמורה שהיה עליהם לשלם לצורך השלמת רכישת הדירה, על מנת שהסכם הרכישה לא יופר.
10. ביום 13.11.00 כתבה האישה מכתב לעורכת הדין לנדר, שייצגה את שני הצדדים בעסקת רכישת הדירה. בין היתר כתבה האישה במכתב, שהיא מאשרת שהתחייבה להעביר כספים לצורך רכישת הדירה ואולם:

"אין בידי לשלם את חלקי בתמורת הדירה וכי ידוע לי כי הורי אישי, ר', מתכוונים לגייס את יתרת התמורה... ע"מ שלא תיגרם הפרת חוזה, שכן לר', אישי, ולי אין אפשרות לשלם את יתרת התמורה... הנני מוותרת על כל זכויותיי בדירה הנ"ל לטובת אמו של אישי, ר', ומעבירה לה את זכויותיי בדירה הנ"ל ללא תמורה באופן שלא תהיה לי כל

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

זכויות בדירה הנ"ל. הודעתי זו אליך הינה ע"מ להבהיר כי חתמתי על מסמכי ההעברה ללא תמורה על חלקי בדירה הנ"ל מתוך הבנה ברורה ורצון חופשי ללא אונס, כפייה או השפעה בלתי הוגנת אלא רק מטעמי צדק ויושר שכן כאמור רכישת הדירה הנ"ל היתה תלויה גם בכספים שהבטחתי לר' שהם בבעלותי אך מסיבות שאיני מעוניינת לפרט הם אינם בידי... הנני מוותרת בזאת ויתור סופי ומוחלט על חלקי בדירה כאמור...". (נספח 16 לתצהיר האישי).

11. באותו יום, כתבה האישה לאיש כי:

"אני ... מתחייבת כלפיך בהתחייבות בלתי חוזרת, כי אין לי ולא תהיה לי כל תביעות ו/או טענות לזכויות כלשהן בדירת המגורים... לא בעת נישואינו ולא עקב גירושין לא לבעלות ולא לחזקה וכי ידוע לי שכמחצית מדירת המגורים הנ"ל משולמת ע"י הוריד ע"י הלוואות שייקחו הנ"ל וכי לי אין ולא היה לי סכום שהוא לשלם על חשבון הדירה הנ"ל למרות הבטחותיי בעניין זה וכי ידוע לי שהדירה שייכת אך ורק לך ולאמך. הנני מתחייבת לחתום על הסכם ממון מיד לכשאדרש לכך על ידך ואשר ממנו יעלה כי אין לי ולא יהיו לי כל תביעות נגדך באשר לזכויות בדירה הנ"ל, הן כאשר אנו נשואים והן אם נתגרש ח"ו". (נספח 17 לתצהיר האישי).

12. בו ביום, נחתמו גם תצהירי העברה ללא תמורה מהאישה לאיש ומהאיש לאמו, שהיא הנתבעת מס' 2 (להלן: "האם"). בהתאם לכך, הדירה נרשמה בלשכת רישום המקרקעין על שם האיש והאם בחלקים שווים.

13. ביום 9.1.01 חתמו הצדדים על הסכם ממון שבו הוסכם כי לאישה אין שום זכויות בדירה (נספח 20 לתצהיר האישי). כמו כן נקבע, כי כל רכוש אחר שיצטבר ע"י הצדדים במהלך הנישואין וכן כספי מכירת הדירה אם היא תימכר, יחולקו בין בני הזוג בחלקים שווים עם פקיעת הנישואין (להלן: "ההסכם").

14. ביום 25.1.01 אישר בית המשפט את ההסכם וניתן לו תוקף של פסק דין, לאחר שבנה"ז הצהירו כי חתמו על ההסכם "ברצון ובהסכמה מלאים ואנחנו מבינים את תוכנו של ההסכם, מהותו ואת התוצאות הנובעות ממנו".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

15. בחודש יוני 2001 עבר האיש תאונת דרכים ונקבעה לו נכות צמיתה בשיעור של 10%. האיש הגיש תביעה וכתוצאה מכך, הועברו אליו ביום 13.3.05 פיצויים בסך של 115,800 ₪ (בניכוי שכר טרחת עורך דין).
16. הפיצויים הופקדו בחשבונו הפרטי של האיש וביום 10.4.05 העביר האיש לאביו סך של 99,060 ₪. הצדדים חלוקים ביחס לפשר העברה זו ומשמעותה.
17. בשנת 2008 החליטו בנה"ז לשפץ ולהרחיב את הדירה וביום 13.8.08 חתם האיש על הסכם עם קבלן שיפוצים. עלות השיפוץ על פי ההסכם, עמדה על סך של 417,600 ₪ בתוספת מע"מ, ללא תוספות שמחירם ננקב בהסכם.
18. לצורך מימון השיפוץ, בנה"ז עשו שימוש בחסכוניותיהם, נעזרו בהורי האיש והם אף נטלו הלוואת משכנתא בסך של 150,000 ₪.
19. לפני השיפוץ, הדירה היתה בת שני חדרים בשטח של 56 מ"ר, בתוספת מרפסת בשטח של 17 מ"ר ומחסן בשטח של 4 מ"ר. לאחר ביצוע השיפוץ והרחבת הדירה, הדירה גדלה לשטח של 137.3 מ"ר, היא מכילה חמישה חדרים, כאשר אחד מהחדרים הוסב ליחידת דיור עם כניסה נפרדת שהושכרה בסך של 2,500 ₪ לחודש.
20. לבנה"ז נולדו חמישה ילדים: נ' ילידת שנת 2000, י' 2001, התאומות ילידות שנת 2008 והצעיר יליד שנת 2009.
21. בשנים האחרונות האישה חזרה לאורח חיים חילוני ואירע משבר חמור בין בני הזוג.
22. האישה הגישה תביעה למשמורת הקטינים וכן תביעה למזונותיהם. כמו כן, האישה הגישה תביעה לאיזון משאבים, לביטול ההסכם וכן תביעה כנגד האם בטענה שבנה"ז החזירו לה את הכספים שהיא העניקה להם ולכן יש להצהיר כי מחצית מהזכויות בדירה הרשומות על שם האם, לא שייכות לאם אלא לצדדים.
23. התקיימו שתי ישיבות הוכחות והצדדים הגישו את סיכומי טענותיהם בכתב.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

- ב. התביעות הרכושיות : התביעה לאיזון משאבים, התביעה לביטול ההסכם והתביעה לפס"ד הצהרתי לפיו לאם אין זכויות בדירה.**
1. בקדם משפט שהתקיים ביום 7.6.15 הצדדים הסכימו כי למעט הדירה, כל רכוש של הצדדים שנצבר מיום הנישואין ועד היום הקובע שהוא יום 12.3.15, יחולק בין הצדדים בחלקים שווים במועד הגיע זמן פדיונה של כל זכות וזכות. כמו כן הוסכם על פירוק השיתוף במכוננית ובמיטלטלין. להסכמה זו ניתן תוקף של פסק דין חלקי.
 2. האישה טוענת כי יש לאיש מוניטין אישי או עסקי, "נכסי קריירה" ו"כושר השתכרות". אין יסוד לטענה זו ונראה כי האישה זנחה טענה זו בסיכומיה, כפי שטוען האיש (סעיף 132 לסיכומיו) למרות שהיא הזכירה טענה זו בדרך אגב, בסיכומי התשובה (סעיף 54). האיש הוא פועל שכיר שמכין קלפים לצורך כתיבת סת"ם. אף לדברי האישה, משכורתו מעבודתו היא כ- 7,000 ₪ לחודש בעוד היא משתכרת 5,000 ₪ לחודש (סעיפים 53 ו- 55 לתביעה לביטול ההסכם). לאיש אין תואר אקדמאי או תעודה מקצועית אחרת (עמ' 36 שורות 20-21) ואין לו כל מוניטין אישי. מאידך, האישה אישרה בחקירתה, כי דווקא לה יש אפשרויות קידום בעבודתה (עמ' 36 שורות 24-25). יצוין כי האישה לא ידעה להסביר כלל בחקירתה מה כוונת המושג "כושר השתכרות" (עמ' 36 שורות 1-3). לפיכך, יש לדחות את טענתה כי מגיעים לה כספים כתוצאה מכושר השתכרותו של האיש.
 3. המחלוקת המרכזית בין הצדדים מתמקדת בדירה. בעוד שהאישה טוענת כי מגיע לה מחצית מהדירה כולה, האיש טוען כי לאור ההסכם, אין לה כל זכות בדירה.
 4. האישה טענה בסעיף 73 לכתב התביעה כי: "לפני שנים רבות היה ניסיון של הנתבע להחתיים את התובעת על מסמך בעניין זכויותיו בבית, אך הניסיון לא צלח והדבר הוזנח ע"י הצדדים ואין לו כל משמעות".
 5. יש לראות בחומרה רבה את העובדה, שהתובעת הציגה בכתב התביעה תמונה עובדתית הלוקה בחסר מהותי, כשהיא התעלמה לחלוטין מקיומו של ההסכם ומהרקע לחתימתו. זאת, למרות שבחקירתה היא הודתה שההסכם היה זכור לה כל השנים והיא ידעה תמיד מדוע הדירה לא רשומה על שמה (עמ' 35 שורות 19-23). האישה אישרה כי הנסיבות של החתימה על ההסכם תמיד היו ברורות לה (עמ' 40 שורות 20-21) והיא הודתה בנסיבות שהביאו לעריכתו. טענתה בסיכומי התשובה, כי היא "לא זכרה אם ההסכם אושר בבית

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

- המשפט אם לאו" (סעיף 18), נסתרה לחלוטין בחקירתה. משהיא נשאלה מדוע לא הזכירה כלל בתביעתה את ההסכם והנסיבות שבגללן הדירה לא נרשמה על שמה, היא השיבה כי "זה לא רלוונטי לאחר השיפוץ" (עמ' 35 שורות 24-26). גם אם כך סבורה התובעת, היה עליה להזכיר את ההסכם ולא לטען בתצהיר כי מדובר ב"ניסיון שלא צלח", שעה שמדובר בהסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק דין. מדובר בהתנהלות מטעה וחסרת תם לב.
6. כמו כן, למרות שהאישה הצהירה כי: "הבית נקנה בזמנו מכספים שצברנו במהלך נישואינו ומכספים שנתנה אמו של הנתבע" (סעיף 72 לתצהירה), היא הודתה בחקירתה כי הצהרה זו אינה אמת וכי היא לא העבירה שום כסף לרכישת הבית (עמ' 28 שורות 8-12). התנהלות זו של התובעת, אף היא פוגמת קשות באמינותה.
7. התובעת טוענת שבנה"ז זנחו את ההסכם ויש לבטלו גם מחמת הטעייה, עושק, תרמית, חוסר תם לב, כפייה ומרמה. לטענתה, לא יעלה על הדעת שהתובעת "תישאר ללא קורת גג עם חמשת ילדיה" (סעיף 34 לסיכומיה) ו"לא יעלה על הדעת שבהמ"ש הנכבד ייתן יד לעוול שכזה" (סעיף 3 לסיכומי התשובה).
8. יש לדחות טענות אלו. האישה אישרה כי לא שילמה כספים לצורך רכישת הדירה (עמ' 28 שורות 11-12). היא אישרה שהיא התחייבה להעביר כסף לצורך רכישת הדירה, למרות שלא היה לה כסף והיא הטעתה את האיש (עמ' 39 שורות 1-17).
9. האישה אישרה כי לצורך השגת הכסף, היא הציגה מצג שווא שבתם הפעוטה חולה וזקוקה לניתוח דחוף בחו"ל ופנתה לרב ... ולאנשים נוספים על מנת שיעזרו לה ויתרמו לה כספים. היא אף אישרה שפנתה למר לב לבייב והציגה מצג שהיא זקוקה לכספים עקב העובדה שבתה הפעוטה חולה, למרות שהיא כלל לא היתה חולה (עמ' 39 שורה 17 עד עמ' 40 שורה 17).
10. האישה אישרה כי כתבה מכתב סליחה וחרטה להורי האיש (עמ' 40 שורות 18-19). האישה כלל לא טענה כי מאן דהו כפה עליה לכתוב את המכתב (סעיף 47 לסיכומי האיש). במכתב, (נספח 15 לתצהיר האיש) אמרה האישה בין היתר כי:

"כל חיי ידוע לי שאני אדם רע מאוד ואתם בטח מבולבלים איך האדם הנחמד והאהוב הפך למפלצת... האמת שכל תשובה שאומר לא תצדיק זאת אין לי מילים.... מבקשת את

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

- סליחתכם. אני יודעת שעברתם גיהינום בגללי ובגלל המעשים הנבזיים שלי ואני מתחרטת על כך מעומק הלב... רק אני האשמה היחידה כאן".
11. האישה טוענת שהיתה במצב נפשי קשה, מאחר שרצתה להציל את נישואיה. לדבריה, האיש אמר לה שאם לא תחתום על ההסכם "אין לי מה לחזור". לטענתה, היא היתה צריכה להתייעץ עם עו"ד בטרם שחתמה על המסמכים.
12. ברור לחלוטין כי האישה היתה במצב קשה כשקלונה התגלה והתברר כי לא רק שהיא הונתה את בעלה ובעצם לא היו לה את הכספים שהיא התחייבה להעביר, היא פעלה באופן חמור ביותר ובלתי מוסרי, כשניסתה לגייס כספים מתורמים נדיבים, באמתלה שקרית כאילו בתה חולה וזקוקה לניתוח דחוף בחו"ל.
13. ההסכם שנערך לא נעשה תוך הטעייה, עושק, כפייה או תרמית. הוא נעשה רק על מנת להבטיח כי האיש ואמו, שהיו המממנים היחידים של הדירה, יישארו בעלי הדירה. מדובר בתנאי סביר והגיוני ביותר שלא מקפח כלל את האישה. אדרבא, בהסכם נקבע כי יתר הרכוש שיצטבר הוא משותף ונקבע גם, כי אם הצדדים יימכרו את הדירה או אם תירכש דירה חילופית, הדירה החילופית תהיה משותפת. לא מדובר בהסכם שתנאיו "אינם סבירים באופן קיצוני" כפי שהאישה טוענת (סעיף 4 לסיכומיה). שהרי, האישה לא הביאה ולו שקל אחד לצורך רכישת הדירה ולכן סביר כי אם הצדדים יתגרשו, לא יהיה לה חלק ונחלה בדירה שהיא לא השתתפה ברכישתה. האישה לא הוכיחה כי היא היתה במצב של חולשה שכלית או גופנית עת שההסכם נחתם וכי היא "לא היתה כשירה להבין ולחתום על ההסכם" (סעיף 26 לסיכומי התשובה). היא אף לא עתרה למינוי מומחה רפואי על מנת להוכיח את מצבה הנפשי הקשה באותו מועד (סעיף 49 לסיכומי האב).
14. טענת האישה כי ההסכם לא הוסבר לה, לא הוכחה (סעיף 17 לסיכומיה). האישה לא זימנה לעדות את עורכת הדין שערכה את ההסכם והדבר פועל לחובתה (סעיף 32 לסיכומי האיש). בצדק טוען האיש, כי העובדה שבמהלך אישור ההסכם נמחקו כמה סעיפים, כגון סעיף 9 שבו היא וויתרה על כתובתה, מלמדת כי ההסכם הוסבר היטב לצדדים ונערכו בו שינויים לטובתה (סעיף 37 לסיכומיו). כמו כן, חלפו כשבועיים ממועד חתימת ההסכם ועד לאישורו בבית המשפט ולכן סביר כי האישה כבר נרגעה מהסערה שהיתה בעת שהתרמית שביצעה התגלתה (סעיף 50 לסיכומי האיש). גם העובדה שהאישה לא היתה מיוצגת ע"י עו"ד מטעמה, לא מהווה עילה לביטול ההסכם. הטענה כי היא "לא ידעה על מה היא חותמת"

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

(סעיף 39 לסיכומיה), דינה להידחות מאחר שכמפורט בפרוטוקול דיון אישור ההסכם, ההסכם הוסבר לה והיא הבינה את תוכנו ומשמעויותיו. אכן, האישה היתה במצוקה נפשית גדולה לאור גילוי מעשיה החמורים. ברם, האיש לא ניצל את מצוקתה וכל שהוא עשה היתה לעגן את המצב העובדתי, במסמך משפטי. משהאישה לא שילמה דבר לרכישת הדירה, לא יהיו לה גם זכויות בדירה. מה לא הגון בכך? מדוע יש לראות בכך ניצול לרעה?

15. לפיכך, יש לדחות את הטענות כי היה פגם בכריתת ההסכם ויש לבטלו.

16. כמו כן, יש לדחות את טענת האישה שהצדדים זנחו את ההסכם ועצם העובדה שהם שיפצו והרחיבו את הדירה, מהווה שינוי בהתנהגות. אף אם היתה נכונה טענתה - שכלל לא הוכחה והאיש הכחיש אותה בתוקף - כאילו הוא אמר לה ש"אין מה להתייחס לזה" (עמ' 41 שורות 12-13) - והכוונה להסכם - לא ניתן לשנות הסכם ממון בהתנהגות. מאחר שהאישה הצהירה כי תמיד זכרה שהדירה לא רשומה על שמה (עמ' 35 שורה 22), היה עליה לבקש מהאיש לערוך הסכם ממון חדש, לפני השיפוץ. האישה לא טענה כי אפילו פנתה בנושא לאיש ולכן ברור שהבינה כי ההסכם שריר וקיים, אף אם הם משפצים את הדירה. טענתה כי האיש "חזר והדגיש בפניה כי לא תתייחס להסכם" (סעיף 33 לסיכומי התשובה), כלל לא הוכחה.

17. בה"מ (ת"א) 3292/89 פ"מ תש"ן (3) 227 זערוך נ' זערוך קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופטת שטיין), כי הסכם ממון שמי מהצדדים מעוניין לשנותו, הדרך לשנותו היא באמצעות חתימה על הסכם מתקן ואישור בית המשפט. זאת, לאור סעיף 2(א) לחוק יחסי ממון בין בני זוג תשל"ג - 1973 (להלן: "חוק יחסי ממון") הקובע כי: "הסכם ממון טעון אישור בית המשפט... וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור". לאור זאת קבע בית המשפט כי: "אפילו יוכיח התובע טענתו, המפורטת בכתב התביעה בדבר הסכם מכללא, שביטל הסכם ממון קיים, לא יוכר הביטול על ידי בית המשפט, מאחר וכמפורט לעיל, אף הביטול בהסכמה מהווה הסכם ממון, אשר אין לו נפקות משפטית בלעדי דרישת הכתב ואישור בית המשפט".

18. בת"א (ת"א) 1179/92 לדר נ' לדר קבע בהמ"ש המחוזי (כב' השופט ד"ר קלינג), בהתייחסו לשאלת הצורך באישור בית המשפט לביטול הסכם הממון כי: "מה שינוי טעון כתב ואישור בית המשפט כך אף ביטולו של הסכם הממון, וזאת מקל וחומר. הסכם הממון שנעשה בכתב ובאישור של בית המשפט מצביע על גמירות דעת של בעלי הדין ומכאן ואילך ברור

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

לכל אחד מהם מה סוכם וכיצד עליו לפעול. לו ניתן היה לייחד את דרישת הכתב והאישור רק לשינוי, ולפטור מהם את ביטולו של ההסכם, היו לדבר תוצאות בלתי רצויות והעניין שבפניי חידד פן זה. התנהגות בני זוג אחרי הסכם גירושין, במקרים רבים שבהם מסכימים בני הזוג על גירושיהן, נמשכים הקשרים ביניהם... חמור ביותר יהיה לבוא לאותם בני זוג ולומר כי ביחסיהם, לאחר חתימת הסכם הגירושין, עליהם להיזהר שאלו לא יתפרשו כוויתור על האמור בהסכם הגירושין. לו כך היה, הרי כל אחד מבני הזוג צריך היה ללוות כל מעשה ומחווה בהצהרות ובהודעות שאלו נעשים מבלי לפגוע בזכויות או כיוצ"ב... אם יאמר כי ניסיונות אלו יתפרשו כהסכם מכללא לביטול ההסכם שנחתם ואושר, יהיה על עורך דינו של כל בן זוג, להזהירו הזהר היטב, מפני כל מגע עם בן זוג שמא מגע זה יתפרש כביטול של הסכם שהושג ביגיעה ובממון רב. תוצאה זו אינה רצויה ויש למנעה. עניין לחברה בשיקום היחסים שבין בני הזוג, שיקום שעשוי למנוע התפוררותה של משפחה על כל הכרוך בכך לבני הזוג ולילדיהם".

ראו גם: ע"מ 1194/02 ג.ד. נ' ד.ד. (ניתן ביום 14/8/03 מפי כב' השופטת שטופמן) שבו קבע בית משפט כי: "אין כל משמעות לטענת המערער בדבר שינוי ההסכם בהתנהגות, משאין החוק מאפשר זאת".

19. הלכה זו אף נשנתה על ידי בית משפט העליון בע"מ 4547/06 פלוני נ' פלוני (ניתן ביום 11/6/06 מפי כב' השופטת ארבל) בה נאמר בין היתר: "בניגוד לטענת המבקש, בית משפט זה דווקא הרחיב בעבר את הדרישות הצורניות החלות על הסכם ממון, ובכלל זאת הצורך באישורו של בית המשפט להסכם, גם על שינוי הסכם ממון שנעשה לאחר יורשי בני הזוג".

ראו גם: תמ"ש 29882/09 ר.ג. נ' י.ג. שניתן על ידי כב' השופט שקד ביום 8/9/11 וכן את פסק דיני בתמ"ש 37302-02-10 א. נ' א. (ניתן ביום 3/5/12), שבו קבעתי בין היתר, כי:

"המדיניות המשפטית הראויה היא להעניק וודאות להסכם הממון כך שיהיה ברור ששינוי צריך להיעשות בכתב ובאישור בית המשפט. אם בית המשפט ייתן יד לשינוי הסכם ממון בהתנהגות, יביא הדבר לחוסר וודאות מוחלט, באשר כל צד יוכל לתקוף את הסכם הממון ולטעון כי הוא שונה בהתנהגות ובכך תסוכל מטרת הסכם הממון שנועד להבטיח יציבות, ביטחון וודאות לשני הצדדים, אודות אופי המשטר הרכושי שחל עליהם".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

20. להשלמת התמונה יוער, כי פסק הדין בע"א 4946/94 **אגברה נ' אגברה**, פ"ד מט (2), 508 (1995) שאליו מפנה האישה בסיכומיה (סעיף 62), לא קבע כי ניתן לבטל הסכם ממון בהתנהגות. באותו מקרה דובר על הסכם בנושא מזונות ורק ביחס אליו נקבע כי ניתן לבטלו בהתנהגות ולא ניתן ללמוד מכך על הסכם ממון, שלגביו חלות הוראות חוק יחסי ממון.

21. יש לדחות אף את טענת האישה כי במקרה דנן, לאור העובדה שהבית שופץ ושטחו יותר מהוכפל, אין משמעות להסכם, שהתייחס לדירה ספציפית בת שני חדרים ולא לדירה הקיימת היום, שהיא בעצם "דירה אחרת" בת חמישה חדרים. הדירה הושבחה והורחבה אבל היא אותה דירה. היא אותה יחידת רישום מבחינה קניינית ורק שטחה הוגדל.

22. כמו כן, לא ניתן גם לאמר כי השיפוץ הנרחב והעובדה שהצדדים נטלו הלוואה לצורך השיפוץ, גרמו לכך כי נוצרה כוונת "שיתוף ספציפי" בדירה (סעיף 5 לסיכומי התשובה). הפסיקה שהכירה בכוונת שיתוף ספציפי בדירה שהיתה רכוש נפרד, אם היא שופצה או שולמה משכנתא בגינה, חלה ככלל, כאשר לצדדים לא היה הסכם ממון שמחריג במפורש את הדירה. הכרה בכוונת שיתוף ספציפי, אף לאחר שצדדים חתמו על הסכם ממון שאושר כדן, תסכל את מטרתו של ההסכם. שהרי, הסכם ממון נועד לקבוע בפירוש אילו נכסים לא יאוזנו. אם למרות ההסכם, יוכל צד לאמר כי קיים שיתוף ספציפי, מה הועילו חכמים בתקנתם? מדיניות משפטית ראויה מחייבת כי ככלל, אם צד מתכוון להשקיע כספים ברכוש נפרד השייך לבן זוגו על פי הסכם ממון, כגון באמצעות שיפוץ או נטילת משכנתא שתשולם מכספים משותפים, עליו לדאוג לשינוי הסכם הממון. ללא שינוי הסכם הממון לא ניתן יהיה להכיר בנכס כנכס משותף. הכלי של הוכחת "כוונת שיתוף ספציפי" צריך להיות מופעל שעה שצד סבר בתום לב, כי עקב תרומתו לרכוש נפרד על פי דין, הרכוש הפך למשותף. ברם, שעה שבני זוג חותמים על הסכם ממון שמחריג נכס באופן ספציפי ומפורש ממסת הנכסים בני האיזון, על מנת "להפוך" את הנכס למשותף, יש לתקן את הסכם הממון ולקבוע הסדר רכושי חדש ביחס לאותו נכס. אחרת, תגבר אי הוודאות ביחס למשטר הרכושי שבין הצדדים כאשר כבר כיום, עקב מתן האפשרות להוכחת כוונת שיתוף ספציפי, נפגעה ועומעמה הוודאות המשפטית ביחס למשטר הרכושי שבין בני זוג. החתירה לוודאות משפטית, היא מטרה חשובה שיש לה תועלת ציבורית רבה, שהרי בלעדיה, יתקשו בעלי הדין להגיע להסכמות.

23. כפי שנקבע ברע"א 8672/00 **אבו רומי נ' אבו רומי** פ"ד נו (6) 175 :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

- "לא די בעצם קיום של חיי נישואין משותפים, אף שהיו ממושכים, כדי לקבוע שיתוף בדירת מגורים מכוח דין כללי... על האחרון להראות נסיבות עובדתיות, נוסף על עצם קיום הנישואין מהם ניתן להסיק – מכוח הדין הכללי – הקניית זכויות בדירת המגורים".
24. לכן, האישה לא זכאית לזכויות בדירה אלא למחצית משווי ההשבחה של הדירה, שנעשתה בין היתר, מכספים משותפים ומהלוואה ששני הצדדים נטלו והשיבו מכספים שהם צברו במהלך החיים המשותפים. האיש אישר כי השיפוץ של הבית נעשה במשותף, גם באמצעות נטילת משכנתא משותפת (עמ' 48 שורה 26 עד עמ' 49 שורה 1 וסעיף 7 לסיכומי התשובה).
25. האיש המציא את החוזה עם הקבלן שלפיו השיפוץ עלה 417,600 ₪ בתוספת מע"מ. האישה טענה כי השיפוץ עלה 600,000 ש"ח והם הוסיפו עוד תוספות בסך של עשרות אלפי ₪ מעבר לכך. למרות שבתצהירה היא טענה שהתוספות הסתכמו בעוד "מאות אלפי ₪" (סעיף 78 לתצהירה), היא הודתה בחקירתה כי זו טעות ומדובר בעוד כמה עשרות אלפי ₪ בלבד (עמ' 28 שורה 19). היא אף לא הוכיחה את טענתה כי שולם כסף לאדריכל או לשכן ואף אחד מהם לא זומן על ידה לעדות (סעיפים 115-116 לסיכומי האיש).
26. בקדם המשפט מונה על ידי השמאי ארז ישר לצורך הערכת שווי הדירה והערכת שווי ההשבחות. על פי חוות דעתו מחודש דצמבר 2015, שווי ההשבחות הוא 614,740 ₪. המומחה נחקר על חוות דעתו והיא לא נסתרה.
27. האיש טוען כי אמו, שהיא בעלת מחצית מהזכויות בדירה, שילמה כמחצית מעלות השיפוץ בסך של כ- 200,000 ₪ (עמ' 44 שורה 24). ברם, האיש לא הביא אסמכתא לסכום שהועבר על ידי אמו לצורך השיפוץ וטענתו כי הכספים הועברו במזומן (עמ' 46 שורה 14) לא הוכחה. יצוין כי אביו של האיש לא העיד מטעמו והדבר פועל לחובתו. התחשיב הכספי שמפרט האיש בסיכומיו (סעיף 142 וסעיף 161) לא הוכח. לכן, למרות שהבעלות של האיש היא רק במחצית מהדירה, לא ניתן לזקוף לטובת האם מחצית מעלות השיפוץ ויש לראות את מלוא עלות השיפוץ כסכום ששולם ע"י שני בנה"ז מכסף משותף (עמ' 48 שורות 22-20 וסעיף 50 לסיכומי האישה). לפיכך, האישה זכאית למחצית משווי ההשבחות כפי שקבע השמאי, בצירוף ריבית והצמדה כחוק, ממועד עריכת השמאות ועד התשלום בפועל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

28. הסכום שקבע השמאי מתבסס על ההסכם עם הקבלן בתוספת העלויות הנלוות שעומדות על סך של 500,000 ₪ ולסכום זה התווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק. אף אחד מהצדדים לא סתר את חישובו של השמאי ואני מאמצו.
29. יש לדחות את טענת האישה כי מגיעה לה גם מחצית מההשבחה של הדירה אשר נוצרה עקב העלייה בשווייה, שנגרמה כתוצאה מעליית מחירי הנדל"ן. מאחר שהקרקע עצמה היא רכוש נפרד, לאישה מגיע רק מחצית משווי הכספים שהושקעו בהשבחה ולא מגיע לה דבר מההשבחה שנוצרה עקב עליית הנדל"ן. השמאי הסביר בחקירתו, כי הבנייה עצמה לא הושבחה במהלך השנים אלא דווקא ירד ערכה, עקב הבלאי שנוצר במהלך השנים (עמ' 54 שורות 1-2).
30. האישה טוענת גם, כי בפועל, מאחר שהאישה העביר לאביו ביום 10.4.05 סך של 99,060 ₪, החזירו הצדדים את הכספים שהורי האישה העבירו להם לצורך רכישת הדירה, ולכן יש לראות בהעברת כספים אלו משום "השבת הגלגל לאחור", במובן זה שבנה"ז חזרו להיות בעלי הזכויות בדירה והאם "יצאה מהתמונה" לאחר שהושב לה הסך הנ"ל. חיזוק לטענה זו, מוצאת האישה בתצהיר שנחתם ע"י האם ביום 13.6.12 ושב האם מצהירה כי היא מעבירה את זכויותיה בדירה לאיש במתנה ללא תמורה (נספח ו' לתצהירה).
31. יש לדחות טענה זו של האישה. ראשית, הוכח כי הסך הנ"ל שהאישה העביר לאביו מקורו בכספי פיצויים בגין נזקי גוף שהוא קיבל סמוך לפני ביצוע ההעברה, בעקבות תאונת דרכים. על פי סעיף 5 (א) (2) לחוק יחסי ממון, מדובר בכסף שאינו בר איזון. האישה הודתה כי כספי הפיצויים לא הופקדו בחשבון משותף אלא בחשבונו הפרטי של האישה (עמ' 42 שורות 26-27). שנית, מדובר רק בחלק קטן מהסכומים שהעבירו הורי האישה לצורך רכישת הדירה. הורי האישה העבירו בשנת 2000 כ – 300,000 ₪ (סעיף 33 לתצהיר האישה בתביעה לביטול ההסכם והאסמכתאות שצורפו), בעוד הסך הנ"ל שהועבר בשנת 2005 קטן מ – 100,000 ₪.
32. האישה טוען בסעיף 40 לתצהירו כי: "אני התעקשתי להחזיר להם ולו חלקית ממה שהם שילמו, במיוחד לאור מה שהם עברו בכדי להשיג עבורי את יתרת התמורה". למרות שהאישה והאם הכחישו בעדותם כי הכוונה לסיוע שהאישה קיבל לצורך רכישת הדירה (עמ' 60 שורה 11 ועמ' 45 שורות 8-9 ושורה 23), צודקת האישה כי פשוטם של דברים ומשמעותם היא, כי אכן זו היתה המטרה של השבת הכספים (סעיף 117 לסיכומיה). ברם, מאחר שהכספים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

שהוחזרו מקורם בנכס חיצוני (כספי פיצויים בגין נזקי גוף), אין הדבר מקנה לאישה זכויות נוספות.

33. האם הצהירה כי חזרה בה מתצהיר המתנה, לטענתה עקב מחלוקת שפרצה עם שאר ילדיה (עמ' 60 שורה 27 עד עמ' 61 שורה 2). אין מחלוקת כי המתנה לא הושלמה ולכן יכולה היתה האישה לחזור בה מהמתנה, לפי סעיף 5 (ב) לחוק המתנה תשכ"ח – 1968. טענת האישה כי ההעברה לאם מלכתחילה נעשתה במרמה וכי מדובר ב"קנוניה ותרמית" (סעיף 64 וסעיף 78 לסיכומיה וכן סעיף 59 לסיכומי התשובה), אין בה ממש, שהרי הוכח כי האם שילמה לפחות מחצית מעלות הרכישה.

34. העולה מן המקובץ: האישה זכאית למחצית מעלות השיפוץ וההרחבה, בתוספת ריבית והצמדה כחוק, בהתאם לתחשיב השמאי. סכום זה יופקד בנאמנות אצל ב"כ הצדדים בתוך 60 יום (כולל ימי הפגרה) והוא יועבר לאישה לאחר שתפנה את הדירה בתוך 90 יום לאחר מכן (כולל ימי הפגרה).

ג. תביעת המשמורת

1. לצורך קביעת הסדרי השהות של הקטינים עם כל אחד מההורים, הוזמן תסקיר עו"ס. בתסקיר נאמר בין היתר כי:

"היחסים בין האב ושני הילדים הגדולים מעוררים והוא אינו מעוניין במשמורת עליהם. ההורים חלוקים ביניהם בנושא משמורת הילדים הצעירים. האב מעוניין במשמורת משותפת על שלושת הילדים, כאשר על פי רצונו, במשך השבוע הילדים יהיו אצל האם ובכל סופי השבוע יהיו אצלו. בכך מבקש האב למנוע חילול שבת של הילדים שעלול לקרות לדעתו כאשר הם בבית האם בשבתות. האם חווה את רצונו של האב לקבל את הילדים לטיפולו בכול סופי השבוע, כחוסר כבוד לבחירתה ולמי שהיא. היא דורשת מהאב לקבל את העובדה שהיא מנהלת אורח חיים אחר ולכבד את בחירתה".

2. העו"ס המליצה כי המשמורת על שני הילדים הגדולים תהיה אצל האם והמשמורת על שלושת הילדים הקטנים תהיה משותפת. העו"ס לא קיבלה את עמדת האב כי הילדים יהיו בכל סופי השבוע אצלו והמליצה על חלוקת זמנים באמצע השבוע וכן בסופי שבוע ובחגים. בחקירתה, אישרה העו"ס כי: "הילדים חיים בעולם מפוצל" (עמ' 55 שורה 7).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

3. האם הודיעה כי היא מסכימה להמלצות התסקיר (עמ' 38 שורות 4-5 וסעיף 76 לסיכומיה) והאב הודיע כי הוא מסכים להמלצות בנושא המשמורת אבל מתנגד לאופן חלוקת השעות שהמליצה העו"ס. לדאבון הלב, הקשר בין האב לשני הילדים הגדולים נותק וכמעט שאינו קיים (עמ' 25 שורות 7-20). העו"ס ציינה בעדותה כי האב אמר לה שהוא "ויתר עליהם והתיאש מהם" (עמ' 56 שורה 21) והוא "ירד מהם לגמרי" (שם שורה 25). יש לקוות שהאב יעשה כל מאמץ ויפעל במלוא המרץ להתקרב לילדיו הגדולים ולהיות עימם בקשר.
4. לב המחלוקת הוא בנושא שהיית הילדים הקטנים בסופי שבוע. בחקירתה של האם, היא אישרה שהיא מחללת שבת בביתה ולא מקפידה כלל על שמירת שבת (עמ' 23 שורות 7-17). זאת, למרות שהילדים כולם, לרבות שני הגדולים נ' וי', לומדים במסגרות חינוך דתיות ואף תורניות (עמ' 23 שורות 3-4 ועמ' 27 שורות 3-4).
5. כמו כן, האם אישרה בחקירתה, כי לפחות שלוש פעמים בשבוע, היא עובדת במשמרת לילה (עמ' 24 שורות 13-14). בתצהירה, היא ציינה שהיא עובדת בלילות בימי ראשון, חמישי ומוצאי שבת. בחקירתה היא העידה שהיא עובדת לאחרונה באופן קבוע גם ביום שישי בלילה (עמ' 20 שורה 1 ושורות 8-9) ובסה"כ היא עובדת ארבע משמרות (עמ' 43 שורות 7-8). האם אישרה כי בימים שהיא עובדת בלילה, מי שדואג ל"ארגן" את הילדים הקטנים ליציאה למוסדות החינוך בבוקר, הם הילדים הגדולים נ' וי' וכי הדבר מכביד עליהם והם מתלוננים על כך (עמ' 21 שורות 3-6). זאת, מאחר שהיא מגיעה הביתה חזרה בין השעה 7:00 ל – 9:00 ובימי שישי בשעה 10:00 בבוקר (עמ' 21 שורה 26).
6. האם אישרה שהיא קובעת את מועדי המשמרות שלה ואת כמותם (עמ' 21 שורות 10-11) ובחודשיים האחרונים היא לא לקחה את הילדים בבוקר לבתי הספר (עמ' 22 שורות 2-3).
7. האם אישרה כי בפועל שלושת הילדים הקטנים נמצאים כל שבת אצל האב (עמ' 23 שורה 1 ושורה 8).
8. האם אישרה גם, כי אם אחד הילדים קם בלילה בשעה שהיא במשמרת בעבודתה, הבת נ' שהיא בת שש עשרה מטפלת בו ואף נותנת לו תרופה (עמ' 21 שורות 21-24).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

9. אני סבור כי בלילות שבהם האם עובדת במשמרות לילה, הקטינים צריכים לשהות אצל האב. איני מסכים עם העו"ס כי "אין בעיה" בכך שהילדים לבד בלילות (עמ' 56 שורה 14), במיוחד שיש גם ילד שהוא בן שש וחצי. האם בעצמה הודתה כי הילדים נ' וי' לא מרוצים מכך שנטל הטיפול בהכנת הילדים הקטנים בבקרים "נופל" עליהם. האם העידה כי היא יכולה לקבוע את המשמרות לפי רצונה ולכן עליה לדאוג כי המשמרות שלה יתבצעו בימים שבהם הקטינים שוהים ולנים אצל האב. אין מדובר במצב בו לא קיימת ברירה והאם חייבת לעבוד דווקא בלילות ספציפיים. טובת הילדים שהאם תשהה עימם בלילות ולכן עליה לקבוע את המשמרות שלה בלילות שבהם הילדים הקטנים לנים אצל האב. האם אישרה בסיכומי התשובה כי הוא תוכל לסדר את "סידור העבודה" לפי מועדי השהות של הילדים אצלה (סעיף 38).

10. כמו כן, מאחר שאף האם הצהירה שהיא מעוניינת שהילדים ימשיכו ללמוד בחינוך הממלכתי דתי (עמ' 27 שורה 22), עליה לדאוג כי בשבתות ובחגים, כששלושת הילדים הקטנים שוהים אצלה, לא יהיה חילול שבת בפרהסיה של הבית. המשמעות היא, שהאם לא תראה טלוויזיה בחדר שבו הילדים שוהים ולא תפעיל מכשירים חשמליים או תבשל. אי כיבוד החינוך הדתי שאף האם מעוניינת שהילדים יגדלו לפיו במוסדות החינוך, עלול לפגוע קשות ברגשות הילדים. לא ניתן מחד לשלוח ילדים למוסד דתי המחנך כי מי שמחלל שבת נוהג שלא כהוגן ועונשו חמור ומאידיך, בבית פנימה, לזלזל לחלוטין בערך זה. האם כמובן יכולה לחיות באורח חיים חילוני ולנהוג בשבת כראות עיניה כשהילדים הקטנים אינם אצלה או בחדרה שלה. ברם, כאשר הילדים שוהים אצלה בשבתות, עליה לכבד את החינוך שלהם ולשמור שבת "במרחב הציבורי". יש לזכור כי עד לפני כמה שנים המשפחה חייה באורח חיים חרדי. האם החליטה לשנות את אורחות חייה וזכותה לעשות כן, אבל לא על גבם של הילדים. יש לציין כי האם הדגישה בסיכומי התשובה כי היא "שומרת על אורח חיים מסורתי" וכי היא "מכבדת את הדת ומחנכת את ילדיה בערכי הדת" (סעיפים 36,39,44,45 לסיכומי התשובה) ולכן השמירה על השבת במרחב הציבורי בביתה, לא אמור לפגוע בה ובאמונותיה.

11. **סיכומו של דבר:** המשמורת על שני הילדים הגדולים תהיה אצל האם. ביחס לילדים הקטנים, המשמורת תהיה משותפת והילדים ישהו אצל כל אחד מההורים, בהתאם לטבלה שנערכה ע"י העו"ס בתסקיר. על האם לדאוג כי בלילות שבהם הילדים שוהים אצלה, היא לא תעבוד, על מנת שתוכל לטפל בהם במהלך הלילה אם יש צורך בכך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

12. כמו כן, תנאי לכך ששלושת הילדים הקטנים יהיו בשבתות אצל האם הוא, כי האם תדאג כי השבת והמועדים יישמרו בביתה, ב"מרחבים הציבוריים" (סלון, מטבח, שירותים) ובחדרי הילדים.

13. בכפוף לאמור לעיל, ניתן תוקף של פס"ד לכל המלצות התסקיר מיום 27.10.15 לרבות ביחס למפגשים של שני הילדים הגדולים עם האב. כמו כן, על האם לאפשר קשר טלפוני יום יומי סביר בין האב לילדים, שעה שהם שוהים אצלה והאב יאפשר זאת לאם, כשהילדים אצלו.

14. אני מעניק לעו"ס סמכויות לפי סעיפים 19 ו- 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, לערוך שינויים בהסדרי השהות ולוודא שההוראות שניתנות בפסק דין זה מיושמות. תוקף המינוי, לשנתיים.

15. מצופה משני ההורים, על אף המתח והאיבה השוררת ביניהם, כי יקיימו ביניהם ערוץ תקשורת שבו יעדכנו ויחליטו בכל הנושאים הקשורים לילדים. הדבר יכול להיעשות בדואר אלקטרוני או במסרונים. מובהר שוב, כי מאחר ששני ההורים הם אפוטרופסים על כל ילדיהם, כל החלטה עקרונית הקשורה למוסד הלימוד שבו הם יילמדו או מקום מגוריהם או נושאים רפואיים, צריכות להתקבל בהסכמה ולא באופן חד צדדי.

ד. תביעת המזונות

1. האישה עובדת כמטפלת במעון לחוסים ומשתכרת סך של 5,000 ₪ נטו לחודש.

2. האישה טוענת בתצהירה, כי הם חיו "ברמת חיים סטנדרטית" (סעיף 111 לתצהירה).

3. האיש משתכר כמייצר קלף סת"ם, סך של 6,000 ₪ לחודש שכולל תשלום "עם תלוש" בסך של 4,500 ₪ ועוד סך של כ- 1,500 ₪ במזומן, בגין ביצוע משלוחים ללקוחות (עמ' 57 שורות 24-20). האישה לא הוכיחה שהאיש מקבל כספים נוספים מעבודתו זו.

4. האישה לא הוכיחה שהאיש משתכר גם מנגינה כפי שהיא טענה (עמ' 43 שורות 19-18) ולא הובא ולו עד אחד להוכחת טענה זו. האישה גם לא זימנה לעדות את מעבידו של האיש (סעיף 220 לסיכומי האיש). האישה אישרה שהאיש לא עבד עם ... שלטענתה הציע לו עבודה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

- יחד עמו (עמ' 34 שורות 19-21). היא גם לא הביאה שום הוכחה כי האיש עושה עסקים "בשחור" (עמ' 34 שורות 10-13).
5. האישה ציינה בתצהירה כי במהלך כל השנים, הורי האיש תמכו בהם כלכלית וסייעו בתשלומי אחזקת הבית (סעיף 69 לתצהירה).
6. האיש מקבל בנוסף, סך של 2,500 ₪ בגין השכרת יחידת הדיור שבדירה. סה"כ הכנסתו עומדת על 8,500 ₪ לחודש.
7. האם עותרת למזונות בסך כולל של כ- 15,000 ₪ לחודש (סעיף 124 לתצהירה) ומדובר בדרישה מופרזת לחלוטין, לנוכח הכנסות הצדדים ורמת החיים של המשפחה. האב הותיר בסיכומיו את שיעור המזונות שעליו לשלם, לשיקול דעתו של בית המשפט (סעיף 251 לסיכומיו).
8. במקרה דנו, יש לקחת בחשבון על פי הלכת פרייס ועמיצור (ע"א 239/85 וע"א 130/83) שלאיש דירה בשווי של כ- 1.8 מיליון ₪ ושעליו להעביר לאישה בגין חלקה בהשכחה, סך של כ- 310,000 ₪.
9. כמו כן, יש לקחת בחשבון נתונים אלו:
א. האיש לא נזקק לשלם שכר דירה היות ובעלותו דירה.
ב. לא הוכח שיש לאיש פוטנציאל הכנסה מעבר להכנסתו בסך של 6,000 ₪ נטו לחודש ובתוספת סך של 2,500 ₪ בגין השכרת יחידת הדיור.
ג. לאיש אין כל השכלה מקצועית או אקדמאית.
10. שני הילדים הגדולים במשמורת האם ושלושת הקטנים במשמורת משותפת.
11. יש לדחות את טענות האב, כי הוכח ששני הילדים הגדולים הם "ילדים מרדנים" שהאב פטור מלשלם להם מזונות (סעיף 242 לסיכומיו). העו"ס העידה כי האב "ויתר עליהם" ולא הוכח כי הוא עשה ניסיונות לקרבת אליו. על מנת שילדים יוכרזו כילדים מרדנים, יש להניח בפני בית המשפט תשתית עובדתית שלפיה האשם רובץ על כתפי הילדים והאב עשה מאמצים לקרבתם והם לא שעו למאמציו. תשתית זו לא הוכחה כלל ע"י האב ומדברי העו"ס עלה, כי האב לא עשה מאמצים כנדרש לחדש את הקשר עימם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

12. צרכים בסיסיים של כל קטין מוערכים על פי הפסיקה בסך של כ - 1,400 ₪ (עמ"ש 20511-10-10 מיום 3.4.13).
- בע"א 552/87 ורד נ' ורד, פ"ד מב(3), 599 (1988) נקבע כי "נר אחד נר למאה" ולכן לא תבוצע מכפלה של צורכי קטין אחד, במספר הקטינים.
- ניתן להעריך את צורכיהם של חמשת הקטינים, כולל הוצאות אחזקת המדור, בסך של 5,500 ₪ (1,100 ₪ לכל קטין). לאחר ששני הילדים הגדולים יהפכו לבגירים, יעלה שיעור ההוצאות הבסיסיות של כל קטין ויעמוד על סך של 1,300 ₪ לחודש (3,900 ₪ לשלושת הקטינים). לאחר שהתאומים יבגרו, יועמד שיעור הוצאות הבן הקטין על סך של 1,400 ₪ לחודש.
13. במקרה דנן, שלושת הילדים הקטנים נמצאים במשמורת משותפת. מה יהיה שיעור המזונות בהתחשב בכך ששלושת הילדים הקטנים נמצאים במשמורת משותפת? בנושא זה, קיימות שלוש שיטות עיקריות:
14. **השיטה הראשונה:** (כב' השופטת וילנר בעמ"ש 54256-09-14 (ניתן ביום 8.2.15) ובע"מ 318/05 (ניתן ביום 30.1.06)). שיעור הפחתת המזונות במקרה של משמורת משותפת תלוי בפערי ההכנסות שבין הצדדים. ההפחתה תהיה בד"כ בשיעור של 25% מסכום המזונות. נקבע כי: **"מובן כי ככל שהפער בין הכנסות הצדדים יצטמצם משמעותית, יש מקום לבצע הפחתה גבוהה יותר"** וכי: **"אין להפחית את המזונות בשיעור של 50% כדבר שבשגרה, רק נוכח זהות הכנסות הצדדים"**. (ראו גם: עמ"ש 4138-03-15). על פי שיטה זו, אין לבצע כל הפחתה בתשלומי המדור במשמורת משותפת, מאחר שאין בפועל הפחתה משמעותית בהוצאות רכיב זה.
15. **השיטה השנייה:** עמ"ש 25027-02-14 (ניתן ביום 28.12.14) מפי כב' השופטים מרוז, נדב וברנט) ועמ"ש 50603-01-14 (ניתן ביום 6.1.15) מפי כב' השופטים ויצמן, נדב ופלאוט). במקרים בהם קיימת משמורת משותפת והכנסות ההורים דומות, יש להפחית את שיעור המזונות ב- 50% מהחיוב הרגיל, לרבות ברכיב הוצאות המדור.
16. **השיטה השלישית:** דעת הרוב בעמ"ש 1180-05-14 (ניתן ביום 26.3.15) ע"י כב' השופט שוחט וכב' סגן הנשיאה ענבר). על פי שיטה זו, מזונות הילדים אותם יעביר האב לאם במשמורת משותפת יחושבו על פי הנוסחה הבאה:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

$$1/2A + 1/2B + C/(C+D) \times (E+1/2B) - 1/2E$$

כאשר:

A- צרכיו ההכרחיים של הקטין .

B- עלות מדור בסיסי ממוצע לקטין והוצאות מדור זה עבורו.

C- הכנסתו החודשית הפנויה של האב (משכורתו ברוטו של האב בהפחתת ניכויי חובה, עלות מדורו של האב (שכירות או משכנתא) והוצאות מדורו כמו גם הפחתת מלוא הסכום שמצא בית המשפט כמבטא נכונה את צרכיו ההכרחיים של הקטין וכן מחצית עלות מדורו הבסיסי והוצאות מדורו המשולמת לידי האם בגין פרק הזמן בו שוהה הקטין אצלה).

D - הכנסתה החודשית הפנויה של האם. בהתחשב בהוצאות מדורה בדומה לאב.

E- צרכיו הלא הכרחיים של הקטין.

17. לפי כל אחת מהשיטות שהוצעו, יש לקחת בחשבון שיש להותיר לאיש למחייתו לפחות 2,000 ₪. כמו כן, כפי שנקבע בעמ"ש 318/05 הנ"ל:

"שיעור ההפחתה במזונות האב במקרים של משמורת משותפת, ייעשה בכל מקרה ונסיבותיו תוך איזון ראוי בין מכלול הגורמים לרבות, גובה הכנסות שני ההורים; רמת החיים לה הורגלו הקטינים; צרכי הקטינים ועוד כהנה וכהנה".

גם בעמ"ש 1180-05-14 הנ"ל קבע כב' השופט שוחט לאחר שפירט את הנוסחה המפורטת בשיטה השלישית כי: "על הנוסחה להיות אחד מכלי העבודה הנמצאים בארגז הכלים של השופט אך לא הכלי הבלעדי... הנוסחה היא אך ורק כלי עזר ראשוני בידי השופט אשר חייב להפעיל את שיקול דעתו השיפוטי בשלב השלישי של המתווה, אותו שלב בו הוא בוחן את המשאבים הכספיים (מכל המקורות) שיש בידיו של כל אחד מההורים, ויבצע את האיזון המתאים במקרה המונח לפניו. כך נעשה במקרה שלפנינו. מנגד, יש בנוסחה כדי להתוות דרך לערכאה הדיונית הן לחשיפת אותם נתונים הרלבנטיים לפסיקת מזונות בכלל, ובמשמורת משותפת בפרט, הן במתן תוצאה מובנית וסדורה המבוססת על נתונים אלה. אין בכך כדי למנוע מהשופט לבצע את מה שנקרא בעגה המקצועית fine tuning כדי לחתור לתוצאה הצודקת יותר".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

18. ברוב המקרים ניתן להגיע לתוצאה צודקת על ידי הפעלת השיטה הראשונה. במקרה מיוחד זה, בו מדובר בחמישה ילדים, כששניים במשמורת האם ושלושה במשמורת משותפת, כשהכנסות הצדדים נמוכות, יש לנקוט במשנה זהירות, כדי שהאב והילדים בזמן שהותם אצלו, יוכלו אף הם להתקיים באופן סביר. על כן, כל עוד האב משלם עבור חמישה ילדים מזונות ומאחר שהוא והילדים שעמו, לא יוכלו להתקיים אם יחושבו המזונות על פי השיטה הראשונה, הוא ישלם מזונות על פי השיטה השנייה. לפיכך, סך המזונות שעל האב לשלם לחמשת ילדיו יעמוד על סך של 3,850 ש"ח לחודש. (550 ₪ עבור הילדים במשמורת משותפת, ועוד סך של 1,100 ₪ עבור הילדים שבמשמורת האם).

בנוסף, מהיום בו תשכור האם דירה לה ולקטינים, ישלם האב עבור מדורם של הילדים 1,911 ₪ לחודש. סכום זה מהווה 45.5% מדמי שכירות סבירים בגובה 4,200 ₪. לו הילדים היו במשמורתה המלאה של האם הרי שהיה על האב לשלם 65% מדמי השכירות, כלומר 13% עבור כל ילד. מאחר שרק שני הילדים במשמורת האם, הרי שהאב ישלם 26% ממדורם של שני הילדים הגדולים ו-19.5% עבור מדור שלושת הילדים הקטנים ובסך הכל 45.5% מדמי השכירות.

19. כאשר יהיו רק ארבעה קטינים והבת הבגירה תהיה חיילת, סך המזונות שעל האב לשלם יעמוד על סך של 3,116 ₪ לחודש, (550 עבור כל ילד במשמורת משותפת ובנוסף 1,100 ₪ עבור הילד שבמשמורת האם, ו- 366 ₪ עבור החיילת). בנוסף, ישלם האב עבור מדורם של הילדים 1,575 ₪ לחודש. סכום זה מהווה 37.5% מדמי שכירות סבירים בגובה 4,200 ₪. לו הילדים היו במשמורתה המלאה של האם הרי שהיה על האב לשלם 60% מדמי השכירות, כלומר 15% עבור כל ילד. מאחר שרק י' במשמורת האם הרי שהאב ישלם 15% ממדורו, ו-22.5% עבור מדור שלושת הילדים הקטנים ובסך הכל 37.5% מדמי השכירות.

20. כאשר יוותרו שלושה קטינים בלבד, ושני הילדים הגדולים יהיו בצבא, יוגדל סכום הצרכים ההכרחיים עבור כל קטין על פי הלכת ורד הנ"ל ויעמוד על סך של 1,300 ₪ לחודש לכל קטין. לכן, סך המזונות שעל האב לשלם כל עוד שני הילדים הגדולים בשירות צבאי יעמוד על 2,682 ₪ לחודש (50% מדמי הכרחיים בגובה של 1,300 ₪, ו- 366 ₪ לכל בגיר בתקופה שבה הוא ישרת בשירות חובה בצה"ל או בשירות לאומי). לאחר שהבת הגדולה תסיים את שירות החובה דמי המזונות יעמדו על סך של 2,316 ₪, ולאחר שהבן השני יסיים את שירות החובה הוא ישלם 1,950 ₪

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

לחודש. בנוסף, ישלם האב עבור מדורם של הילדים 1,050 ₪ לחודש. סכום זה מהווה 25% מדמי שכירות סבירים בגובה 4,200 ₪. לו הילדים היו במשמורתה המלאה של האם הרי שהיה על האב לשלם 50% מדמי השכירות, מכיוון שהילדים במשמורת משותפת ישלם האב 25% ממדורם.

21. כאשר יבגרו התאומות, יהיה ביכולתו של האב לשלם מזונות לפי השיטה הראשונה, שכן על פי השתכרות האב, לאחר שישלם מזונות על פי השיטה הראשונה, יישאר לו די כדי לכלכל את עצמו. סכום המזונות לקטין יעמוד על 1050 ₪ (לאחר הפחתה של 25% מדמי מזונות הכרחיים בגובה 1400 ₪) ולכל אחת מהחילות 350 ₪ כלומר סך הכל ישלם האב 1,750 ₪. בנוסף, ישלם האב עבור מדורו של הקטין 1,166 ש"ח לחודש. סכום זה מהווה 30% מדמי שכירות סבירים בהתאם לגודל המשפחה בשלב זה בגובה 3,500 ₪. בתקופה בה יגויס הבן הקטן ישלם האב 350 ₪ עבור כל אחד מהילדים שישרתו בצבא ולאחר שהקטין יהיה בצבא ישלם האב עבורו 350 ₪ בלבד.

לסיכום: על האב יהיה לשלם מזונות על פי הטבלה להלן:

מספר ילדים	מזונות ללא מדור	מדור	סך הכל
5 קטינים	3850 ₪	1911 ₪	5761 ₪
4 קטינים+חיילת	3116 ₪	1575 ₪	4691 ₪
3 קטינים + 2 חיילים	2682 ₪	1050 ₪	3732 ₪
3 קטינים+חייל	2316 ₪	1050 ₪	3366 ₪
3 קטינים	1950 ₪	1050 ₪	3000 ₪
קטין + 2 חיילות	1750 ₪	1166 ₪	2916 ₪
3 חיילים	1050 ₪		1050 ₪
חייל	350 ₪		350 ₪

22. בנוסף, האב ישלם מחצית משכר הלימוד של הקטינים לפי תעריף ציבורי בלבד.

23. קצבת הילדים עבור כל חמשת הילדים תועבר לאם, בנוסף למזונות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

19 יוני 2016

תמ"ש 28400-03-15

24. המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן הידוע היום ויתעדכנו אחת לשלושה חודשים ולא למפרע.
25. ההחלטה בדבר המזונות הזמניים תעמוד בתוקפה עד למועד שבו עזב האיש את הדירה, בחודש יולי 2015. מחודש אוגוסט 2015 יחול פסק דין זה, בקיזוז הסכומים שהאב שילם בהתאם להחלטה בדבר המזונות הזמניים. חיוב המזור יחול רק לאחר שהאם תעזור את הדירה עם הקטינים.
26. כמו כן, יישאו הצדדים בחלקים שווים בהוצאות רפואיות חריגות של הקטינים שלא משולמות ע"י הביטוח הרפואי לרבות משקפיים או הוראה מתקנת, על פי המלצת הרופא המטפל או יועץ בית הספר.
27. המזונות ישולמו עד ה- 10 לכל חודש קלנדארי.
28. בנסיבות העניין ועל מנת שלא להחרیف את המשבר שבין הצדדים יתר על המידה, אין צו להוצאות.
29. תואיל המזכירות לסגור את כל התיקים.
30. פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ו, 19 יוני 2016, בהעדר הצדדים.

נפתלי שילה, סגן נשיא